JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. september 2020
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Josephine Gremaud Rosenberg
Sagsnr.: 2020-0090-1826
Dok.: 1565529

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 652 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 17. januar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Rosa Lund (EL).

Nick Hækkerup

/

Jacob Guldborg Rasmussen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 652 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

> ”Vil ministeren sikre, at mindreårige efter anholdelse aldrig afhøres uden tilstedeværelse af en advokat, jf. punkt 23 i ”Report to the Danish Government on the visit to Denmark carried out by the European Committee for the Prevention of Torture and Inhuman or Degrading Treatment or Punishment (CPT) from 3 to 12 April 2019?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

> ”Det følger af straffelovens § 15, at handlinger foretaget af børn under 15 år ikke straffes. Politiet har dog mulighed for at efterforske sager om strafbare lovovertrædelser begået af børn under 15 år, bl.a. for at klarlægge omfanget af kriminaliteten, for at konstatere om andre personer kan mistænkes og for at få eventuelle stjålne genstande eller andre koster tilbage. Straffeprocessuelle indgreb over for personer under 15 år er reguleret i retsplejelovens kapitel 75 b.
>
> Der er i retsplejelovens § 821 e indsat en særlig regel om advokatbeskikkelse for børn under 15 år. Det følger af bestemmelsen, at der efter anmodning fra en forældremyndighedsindehaver eller fra politiet kan beskikkes en advokat, når barnet efter sagens karakter og omfang må antages at have et ganske særligt behov for advokatbistand, og barnet skal afhøres i anledning af en mistanke om en lovovertrædelse, der i almindelighed vil medføre fængselsstraf, eller der skal iværksættes indgreb, som efter lovens almindelige regler forudsætter, at der er rejst sigtelse mod den pågældende. Herudover skal der efter anmodning i tilfælde af visse legemsundersøgelser beskikkes en advokat, ligesom de særlige regler om advokatbeskikkelse i tilfælde af indgreb i meddelelseshemmeligheden, dataaflæsning, hemmelig ransagning og hemmelig beslaglæggelse finder tilsvarende anvendelse i sager, hvor den mistænkte er et barn under 15 år.
>
> Ved afhøring af en mistænkt under 15 år skal politiet gøre barnet bekendt med, at han/hun ikke har pligt til at udtale sig til politiet.
>
> Politiet tilkalder en repræsentant for den ansvarlige kommune, hvis et barn under 15 år skal afhøres, og mistanken angår en overtrædelse af straffeloven eller et forhold, der efter anden lov kan medføre frihedsstraf. Underretning kan dog undlades ved afhøringer, der foretages i direkte forbindelse med, at barnet af politiet træffes under eller i umiddelbar tilknytning til udøvelsen af et strafbart forhold, og der ikke ville have været tale om højere straf end bøde.

Repræsentanten for den ansvarlige kommune skal så vidt muligt have adgang til at overvære afhøringer, der foretages af politiet. Derudover underrettes barnets forældre eller værger. Undladelse af at underrette forældrene om tilbageholdelse eller afhøring bør normalt kun ske efter forudgående drøftelse med en repræsentant for den ansvarlige kommune. Barnets forældre skal så vidt muligt have adgang til at overvære afhøringen. Adgangen til at overvære afhøringen kan dog nægtes, hvis dette er påkrævet af hensyn til efterforskningen eller må antages at stride mod væsentlige hensyn til barnet.

Ved afhøring af personer i alderen 15 til 17 år gælder de almindelige regler for beskikkelse af en forsvarer. Valget af forsvarer tilkommer efter retsplejelovens regler indehaveren af forældremyndigheden.

Rigspolitiet kan oplyse, at politiet underretter den ansvarlige kommune om sagen, når en sigtet i alderen 15 til 17 år afhøres, og sigtelsen angår overtrædelse af straffeloven eller forhold, der efter loven kan medføre frihedsstraf. Underretning om afhøring kan dog undlades, hvis den unge træffes i umiddelbar tilknytning til lovovertrædelsen, og der ikke bliver tale om højere straf end bøde. Repræsentanten fra kommunen får så vidt muligt adgang til at overvære afhøringen.

Ved anholdelse og afhøring af den unge underretter politiet ligeledes forældremyndighedens indehaver eller opholdsstedet, hvis den unge er anbragt uden for hjemmet. Underretning kan undlades i visse sager om mindre strafbare lovovertrædelser, men aldrig ved overtrædelse af straffeloven, lovgivningen om euforiserende stoffer eller våbenloven. Politiet afgør, om den unges forældre eller værger kan være til stede under afhøringen og vil alene nægte denne adgang, hvis det er nødvendigt af hensyn til efterforskningen."

Mindreårige kan ikke straffes, og som det fremgår af Rigspolitiets bidrag, kan der i dag i visse situationer beskikkes en advokat for en mindreårig, når der er et særligt behov herfor, ligesom der er situationer, hvor der skal ske beskikkelse af en advokat. Jeg mener, at de gældende regler sikrer, at der sker beskikkelse af en advokat, når der vurderes behov herfor.